

A vertical column of five decorative metal pieces from a vintage typewriter. From top to bottom: a small rectangular piece with rounded ends; a tall, tapered cone-shaped piece; a large, ornate piece with a curved base and a decorative top; a smaller, ornate piece with a curved base and a decorative top; and a large, ornate piece with a curved base and a decorative top.

ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У вијајету босанском.

У ВИЛАДЕСКОЈ ШТАМПАРИИ.
У САРАЈЕВУ,

1867.

В е и о у

б

ба бе би бо бу а-ба бу-ба ба-ба

в

По налогу његове преузвишености ч.
Шериф-Осман-паше, валије вилајета бо-
санскога, има се овај Буквар на поклон
давати ученицима у овом вилајету.

III. III] 4544

R 6140

да де до ду во-да ду-га го-ве-да

ж

жа-ба же-га ј-же бо-жо ве-жу жи-во

з

зу-би ве-зе гэ-зи зоб во-зи зо-ви
без за-га-зи

ј јаз јек јо-во југ за-вој

бој гај ја-да гу-ја

к

вук ка-ва ја-бу-ке ку-га ко-за
ја-ка је-ка ков кад ок-о о-ка а-ко
бог да

л

бол ко-ла ку-ла ник ли-ва-да лук
лед во-ло-ви го-лу-б дад-е-ко је-ло
ви-ле ли-је-вак лој лу-ла ко-би-ла
ли-јек лу-кав је-лов

љ

жук би-ље-га би-ље во-ља љу-бав
ко-љи-во је-гу-ља ку-кољ дад-е зе-ље
бо-ћи жив-чи

м

ма-ло зи-ма мо-ба ви-ме муж дим
ма-га-за а-дам мес мека ма-ль мо-мак
зем-ља

и

бани по-га пок пе-бо ви-по же-дан
низ ву-на ју-нак ко-ље-но ми-је-на
ку-на и-ко-на у-жи-на до-ли-на ка-зап

и

гунь коњ ньи-ва ди-ња бу-бань му-пеза
о-таци ње-га

и

паш поп пе-даљ па-мук ши-ле ка-па
ка-пак пун

р

жир рак ру-жа ру-ка ри-ба ре-па
пе-ро рак вир ра-ки-ја ра-ме рок
реп ко-ра го-ра ру-да зи-дар зо-ра
ја-ре ри-је-ка ра-ло руб-ља ле-кар
ми-ран мо-ре рум бу-нар бу-га-рии
ра-но ру-но рен по-шор је-зе-ро
па-ра о-ра-ње

с

енр рис се-ло са-ло со-ба во-сак
 су-за сад ја-сен гас је-сен ко-са
 ъе-са ме-со си-је-по суд си-ње мо-ре
 ши-сар са-пи ро-са кас по-јас

т

та-ва та-ваш та-баш те-ле пи-та мати
 си-то ту-ка ту-ра ту-га жу-то ја-то
 жи-то ки-та ље-шо-та ло-па-та ме-тиль
 па-мет топ пут туп ъут тор-ба тор
 пи-ти гај-таш ту-таш тањир

φ
 со-фа фес фип раф са-раф фе-пер
 фп-лпп

х
 јо-ха у-хо бу-ха му-ха ду-хап ход
 хуя аух ви-хор ру-хо су-хо хи-тар
 ти-хо о-рах

д

бо-ца ци-јев зец пу-це жи-ца цу-ра
 ви-ли-ца во-ди-ца ви-ти-ца ја-за-вац
 ру-жи-ца се-о-це го-ри-ца ца-ри-ца
 ли-це ли-си-ца ци-пе-ле ко-нац

ч

чу-до че-до ча-ра-пе чо-хз чи-ви-ја
 фо-ча ру-чи-ца ве-че-ра чо-ба-ни жу-ч
 бо-чи-ца ву-чи-ца по-га-ча зе-чи-ца
 че-ка-ло ко-вач ко-лач ма-ч ма-ч-ка
 ча-нак чу-нак чун чен че-ло ду-ч
 ру-чак са-ч час то-чак је-чам чав-ка

ш

ча-ша ша-ка шу-мз ши-ло ко-шу-ља
 кош ре-ше-то ши-бда шав ше-ре-но
 вли ду-ши ши-ја ке-ши ки-ши миш
 ленина наш су-шаш ти-ши-на фи-шек
 ми-ши-ца ча-ши-ца

гла-ва гљи-ва про-бље гра-бље при-ва
пре-бен у-гљен гни-је-здо гњи-да гр-ло
гње-чи гвож-ђе грах глу-хо.

кү-ха кү-рак ше-ћер во-ће ро-бу-ћа
ке-бо ра-ће ду-ћан је-ћи пек ћо-рав
ћо-шак ће-мер
как ћу-гум ћер-ћев во-ћа зећ ћем
ле-ћа ту-ћи ћо-рат па-ћен

пеп чак хо-ца о-цук ха-ци-ја це-лат
бо-ја-ци-ја син-цир.

благо благо блн-јед де-бо блн-зо
блек бјо-жи бје-ли-ло бљује ду-бъп
до-бро број брат бри-јег бри-га
ху-брре бру-ка бре-за бр-зо бр-ци.

кин-га вје-ра вре-ва вре-хз вру-хи-на
вра-ча ври-је-ме вр-ло вра-на вр-ба
вре-ло.

ку-ћа ку-рак ше-ћер во-ће ро-бу-ћа
ке-бо ра-ће ду-ћан је-ћи пек ћо-рав
ћо-шак ће-мер
как ћу-гум ћер-ћев во-ћа зећ ћем
ле-ћа ту-ћи ћо-рат па-ћен

аво-је две-ри дла-ка длан дно арам
арум мо-дро дроб др-во др-жи.

жар-вань жде-ре дазда жва-ће жва-лја
жими-ри жили-је-зда.

зве-чи зво-но зва-ти зви-јер зго-да
зра-ци зр-но зла-то зми-ја зви-ждј
зпој знај зло-ба.

кли-да кра-ва кра-ђа кр-вав ква-си
бу-ква кљун кључ књи-га кљу-се
књез кр-па кр-мак клас.

мра-ви мр-ва мре-жа мр-тав мр-шав

мла-ко мли-је-ко млии мраз мла-до
мъе-чар мјे-ра мно-го та-мјал.

сл-ма сл-ва ве-сло слу-га сми-ка
сле-зе-на сло-га сви-јет сви-ра-ла
сје-ки-ра сје-ме ске-ла да-ска сви-ла
смо-ква спа-га спа-ха сми-јег сиоп
ср-би ср-ма ср-на ср-це срам стид
ста-до сто-по-га сто-ли-ца скер-лет.

плот плач пље-ва ча-пља пли-вач
ка-пљи-ца ко-по-пља пле-ти-во пр-си
прах при-ча при-ли-ка пси псов-ка
ко-при-ва пса-л-тир пти-ца пшечни-ца
пче-ла пре-сли-ца у-пр-та пр-ти-на
п.ло-чи пљу-сак про-ха пра-мен пле-мо
п.ла-мен.

тр-ње тр-бух тра-ва три-па труп
траг твој у-тво-ра за-твօр тје-ле-са

тје-еко-ба тка-ње гаш-на тро-је труда
о-тров тр-го-вац тр-га-ти тр-ња-ти
са-тр-ти тр-ча-ти тре-ши-ца је-тр-ва.

хва-ла хлад хљеб хром храм хр-ђа
хра-бљр хр-бат хра-на цви-јет пр-по
цијев-чи-ца чвор чкаљ чла-нак шко-ла
шиљ-ва шље-ме шљез шљу-ка шир
ште-та штап.

брк цри врт црв сри грч грм крш
брет крет цврст прет трк шмрк
тврд мрк мре хрт струк страх стрм
стре-ха стра-на смрад ждрал стрв
стри-је-ла крт.

Акикар, Бандалука, Босна, Бихаћ, Брод,
Билека, Бјелашница, Бијељина, Витез,
Велеш, Високо, Врбас, Власенице, Вареш,
Граџац, Грахово, Грачаница, Гламоч,

Горажде, Дрина, Дувно, Добуј, Дуга,
Едрена, Јабари, Жељезница, Звијезда,
Зворник, Зепица, Заворје, Завоље, Ибар,
Итман, Изачић, Јајац, Јања, Кашикар,
Крупа, Крешево, Костајница, Крстаци,
Ковач, Лепеница, Лим, Лијевно, Љубовија,
Љубушка, Мостар, Маглај, Нови пазар,
Никшић, Острожац, Озрен, Олово, Пива,
Пљевље, Приједор, Рашика, Рача, Ринач,
Рогатица, Сголац, Сребреница, Сјеница,
Семен, Сава, Травник, Тузла, Требиње,
Тара, Уна, Увац, Фоча, Фојница,
Херцеговина, Цариград, Цазин, Чаянич,
Шапац, Шума, Ђулиеар.

Велика ливада. Јато голубова. Стадо
оваци. Рогата стока. Хрђав пут. Велико
блато. Разуман учитељ. Добар ученик.
Србски свештеник. Студена вода. Врани
коњи.

Бој се Бога, чини право, па се небој
никога.

Говори свакад истину и никад пела-
жи; јер можеш преварити човјека, али
Бога никад.

Ко једашту слаже, томе се други пут
певјерује, и кад истину говори.
Праштај ономе који те вријеђа, а сам
певријеђај никога.

Ко зло чини, шек се добру не нађа.
Ко добро чини, пеке се кајати.
Ко другоме јаму копа, сам ће у њу
пасти.

Добра мати. Сладко гроње. Пшеничи
хљеб. Кисело мијеко. Красно вријеме.
Високо дрво. Ћурђевска киша. Сладко
грешње. Накисеље јабуке. Родна воћка.
Света недјеља. Златан прстен. Нов зубуи.
Браа ријека. Лијепа кућа. Зелена трава.

Завист сама себе једе.
Ко погрјешку своју признаје, поља
му се прашта.
Ко тебе каменом, ти њега хљебом.

Певраћај зло за зло.

Здравље је највеће благо човјеку.

Што не желиш, да теби други људи чине, не чини ни ти другоме; а што си ради, да теби други чине, чини и ти другоме.

Не презирри спромаха и псрекнога, по помози му, колико можеш, и чим можеш.

Боље је добро творити, него лијепо говорити.

Не говори о опоме што добро пезиш. Што си узајмио, врати; што си обећао, испуни; што си на дар добио, па том буди благодаран.

Што данас учиниш можеш, но одлажши на сјутра.

Није за дијете срамота, ако ниста пешна, али је срамота, ако ниска не учи.

Б О Г.

Један је Бог, који је сав овај свијет створио. Он је и мене створио. Штогод

нимам, од њега имам. Он ми је дао тјело и 'ушу. Он обдражава живот у мени. Дао ми је око, којим гледам; дао ми је ухо, којим чујем; дао ми је језик, којим говорим. Он ме учи мислити и чинити оно, што је право, што је добро и што је лијепо.

Бог је силан. Он може што год хоће. Он даје сунцу svjetlost и топлоту. Он чини, да се шуме и pola зелене. Он шаље вјетрове. Он грми. Он шаље кишу на земљу. На његову ријеч лед се стопи, дрво процвјета, жито и воће сазријева. Кај он рекне, лишће пожути и опадне, воде се смрзну и смијег земљу покрије. Кај је његова волја, онда се и душа наша растваје од тјела, човјек умре и тјело његово носи се у гроб.

Од Бога се шишта не може скрити. Нема ништа, што Бог пезна. Он, који је ово око моје створио, види такође. Он, који ми је ово ухо дао, чује такође. Штогод ја чиним, види Бог. Штогод говорим, чује Бог. Нема мјеста, гдје Бог невиди и печује. Бог зна и шта ја

сним и шта хоћу. Он познаје шта је у моме срцу. Он ме исто онако добро види у мраку, као и на дану. Он види, кад сам добар и кротак, а зна и то, кад сам зао и пакостан.

Бог је милостив. Он ме воли. Штогод је лијепо и добро, од Бога је. Штогод имам и што ми треба, од њега долази. Мјесто, гдје живим, хљавина, коју посним, од њега је. Хљеб, којим се храним, Бог даје. Он ми шаље и сан, који ме кријени. О како је Бог добар и милостив према мени!

Милутин прије школе.

У школске дате Милутин се радује. Он рано устане, обуче, умије и Богу се моли.

Он радо чини оно, што му се заповједи и благодари на оном, што му се даде. Рекне ли му се: Милутине, вријеме је у школу! одмах узме књиге своје и иде мирно у школу.

ШКОЛА.

Дјецо ви идете у школу, где сте могли доста чути о Богу. Ви знате, како је Бог добар и шта хоће од вас. У школи учите се ви још док сте мали, што је право и лијепо. Но идете ли ви радо у школу, и знаете ли, шта вам вазба чинити, да се вриједни покажете? Слушај-

те: ја ћу вам причати, како се Милутин влазда.

Милутин у школи.

Милутин не долази у школу ни врло рано ни касно. Кад уђе у школу, иде па своје мјесто, сједи мирно и слуша, што му се казује. Он се не обзире тамо и амо, нити шапуће ономе до себе. Надсвјето умије одговорити, што га год запита учитељ. Права је радост видjetи Милутина у школи.

Мильтин ионешикоље

Кад се школа пусти, Милутин иде право кући својој. Узпут не трчи нити виче, штети се с ким свађа ши бије. Он ради остаје код куће и мисли често и оцује о опоме, што је у школи чуо. Неке да је беспослени, него се учи и код куће, јер познаје, да послије све више зна.

**ВЕЛШКА И МАЛА СЛОВА.
ЦРКВЕНА**

Пачало премудрости строих господинъ, раз-
глагъжъ благъ всѣмъ творлышъ его.

Премудрость же и наказаніе нечестивій
учиняютъ.

Птиціе нечестивыхъ отъ земли погибнѣтъ,
превзаконій же изрѣнѣтъ отъ нел.

Сакиши скнѣ наказаніе отца твоего, и
не отриши законіюкъ матеря твоѧ.

Сынъ, мнозъ законіюкъ не здѣшнай, гла-
годы же молъ адъ суплюдѣтъ твоє сердце: дол-
готъ бо житій, и лѣта жизни, и лиризъ при-
ложатъ тескъ.

Иѣ возводитъ ненаказаній твѣлича-
щихъ его, съ мѣдни же не побѣдѣтъ.

Сотъ многословія не избѣжши грѣхъ:
цауди же честій, разуменіи бѣдеши.

Иже штѣкауетъ слово пренѣ слышашій,
бѣзънїе елисъ есть и поношеніе.

Безчестіемъ отца, и штурькаль матерь
свою, срамотъ прѣиметъ и поношеніе.

Душъ Аѳагъ близъ, неже братъ Аланъ
живый.

Богатство прилагаетъ Аѳагъ мнущи: ни-
чиъ же и отъ смиаго Аѳага доставленъ бы-
ваетъ.

Иже даетъ үбогимъ, не ѿскакуетъ: а
иже штѣкауетъ очо своє, въ сквадости бѣдѣтъ
линоѣкъ.

Иже сеѣ զолъ, комъ добъ бѣдѣтъ; и не
возвеселится въ наѣтіи своемъ.

Екнечъ премудрыхъ Богатство ихъ: жи-
тіе же беззмыхъ сло.

Ничтожъ есть покровено, еже не штѣкауетъ,
и тайнъ, еже не үвѣдано бѣдѣтъ.

Еслъ синка лице хощетъ, да творялъ вдѣлъ
человѣкъ, такъ и бы творилъ имъ.
Пади ко дѣракю о лѣкии, и поревнѣй
видѣкъ пѣти его, и бѣди онаго лиぢрѣкъши:

Онъ бо, не смигъ елисъ землемѣлъ, иже из-
Алілго его илъцій, иже подъ вадыкою
свѣй, готовитъ въ жатвѣ пицъ, и многое вѣ-
лѣкто творитъ үготованіе.

Цди ко пчелѣ, и үвѣждъ коль дѣлател-
ница есть, Аѳланѣ же коль честноѣ творитъ:

Однієї промашки царів і простін во здрябіт
Чупотріблютъ, любими же єсть всѣми и
сльва, аще силю и немощна сѹпн, но пре-
ждростію почтена пронзведесла.

Глава Отцъ, и Сынъ, и Святотомъ Агърь, и
Нынѣкъ, и Приснъ, и во Вѣки вѣковъ, аминъ.
МОЛИТВА ГОСПОДНЯ.

Бо иже отца, и сына, и святаго духа, аминь.
Слава тебе Господу нашему, слава тебе.
Пророк Иереский, утешителю, даши истины,
иже вездесущий сын, и всад исполненный, сокровище
благия, и жизни податель, прими, и все-
анславь нас, и щастии наше оставь вслакия
скверны, и спаси беды, даши ища.

Что? Аа бодрый волк Гром, ран на пытке,
и на земли. Хлебъ нашъ насущный да ждѣ
наизъ днесь: и ѿстави наизъ долгъ нашъ,
такоже и мы ѿставляемъ долгъ никому не-
шьки: и не введи насъ во искушеніе, но
избави насъ отъ лѣкаваго.

Скверны, и спаси беды, даши наша.
Святый Георгий, святой крепкий, святый
беззлertoный, помилуй нас.
Слава Отцу, и сыну, и святому Ахагу, и
Нынѣ, и присты, и во вѣки вѣковъ, аминь.
Пресвятая Троица, помилуй насъ: Господи,

ПОХВАЛА БОГОРОДИЦЫ.
Богородица А́нна, Ради́са, Благодатная
Марії, Господь съ тобою: Благословена ты въ
женахъ, и благословенъ плодъ чрева твоего:
ты спаса родила еси душъ нашъ.

щисти грѣхъ нашъ: Владыко, прости бѣзѣд-
кѡніѧ наша: свѧтъи посѣтъ и исцѣли и
изоши нашъ, имене твоего ради.

СИМВОЛ ПРАВОСЛАВНЕ ВЈЕРЕ.

2. И во единаго Господа Иисса Христыа,
сына божија, единороднаго, иже отъ отца
рожденаго, прежде всѣхъ въхъ. Свѣтла отъ
свѣтла, Бога истинна, отъ Бога истини, ро-
ждена, неотворена, единосущна отъ, иже
всѧ бывша.

3. Насъ ради чловѣкъ, и наши гради спасе-
шъ, сшедшаго съ небесъ, и волотившаго аѡтъ
Аѡха склата, и Маріи дѣкы, и вочеловѣчашасѧ.

4. Распятаго же за насъ при понтистѣлии
Платѣ, и страдавша и погребенна.

5. И воскресшаго въ третій день по пи-
саніемъ.

6. И восшедшаго на небеса, и сѣдѧши
въсѧтию отца.

7. И паки градаши со славою сядити
жизнамъ и мертвамъ, егоже царствио не
въдѣтъ конца.

8. И въ днѧ святыи, господи, животво-
рѧщаго, иже отъ отца исходиша, иже со
отцемъ и сыномъ споканилена и славима,
благодатшаго пророки.

9. Едиинъ, святъ, собориши, и апо-
столскю церковь.

10. Исповѣдю едино креющиѣ, во штад-
валенїе гробищъ.

11. Чадо воскресиѧ мертвыхъ.
12. И жизни бѣдашиаго, вѣка, днии.

ДЕСЕТ БОЖИХ ЗАПОВѢСТИ.

1. Извѣстъ Господъ Богъ твой: да не
бѣдѣтъ твѣкъ бози ий, развѣкъ мене.

2. Не сотвори себѣ кзырѧ, и вѣлкаго по-
обѣлъ, смика на небеси гробъ, смика на земли
низъ, смика въ вѣдакъ подъ землю, да не
поклонишисѧ ииизъ, и не послужишисѧ ииизъ.

3. Не прѣкви ииизъ Господъ Бога тво-
его всѧ.

4. Помни днѧ събѣштній святити его:
шестъ днѣй дѣланіи, и сотвориши въ ииизъ всѧ
дѣла твоя, днѧ же сѣдѧши, събѣши, Го-
сподъ Богъ твой.

5. Чти отца твоя и матери твою, да

благо ти вѣдѣтъ, и да долголѣтніх вѣдеши
на земли.

6. Не чубин.
7. Не прелюбы сотвори.

8. Не чукади.

9. Не посльществи на друга твоего ски-
актѣльства ложна.

10. Не пожеланъ жены искренноаго твоего,
не пожеланъ долий ближнаго твоего, ни сѣла
его, ни рабыни его, ни вола
его, ни осла его, ни вслакаго скота его,
ни вструга единка сѣть ближнаго твоего.

БРОДЕНЬЕ.

Изговори.

	БРОДЕНЬЕ.
1	један
2	два
3	три
4	четири
5	пет
6	шест
7	седам
8	осам
9	девет
10	десет
11	једанаест
12	дванаест
13	тринаест
14	четрнаест
15	петнаест
16	шестнаест
17	седамнаест
18	осамнаест
19	деветнаест
20	двадесет
21	двадесет и један

Изговори.

ЗРОЈЕВИ.	Изговори.
22	дваесет и два
23	дваесет и три
24	дваесет и четири
25	дваесет и пет
26	дваесет и шест
27	дваесет и седам
28	дваесет и осам
29	дваесет и девет
30	тридесет
31	тридесет и један
32	тридесет и два
33	тридесет и три
34	тридесет и четири
35	тридесет и пет
36	тридесет и шест
37	тридесет и седам
38	тридесет и осам
39	тридесет и девет
40	четрдесет и један
41	четрдесет и два
42	четрдесет и три
43	четрдесет и пет
44	четрдесет и шест

Изговори.

ЗРОЈЕВИ.	Изговори.
44	четрдесет и четири
45	четрдесет и пет
46	четрдесет и шест
47	четрдесет и седам
48	четрдесет и осам
49	четрдесет и девет
50	педесет
51	педесет и један
52	педесет и два
53	педесет и три
54	педесет и четири
55	педесет и пет
56	педесет и шест
57	педесет и седам
58	педесет и осам
59	педесет и девет
60	шесдесет
61	шесдесет и један
62	шесдесет и два
63	шесдесет и три
64	шесдесет и четири
65	шесдесет и пет
66	шесдесет и шест

И з г о в о р и .	БРОЈЕВИ.
шесдесет и седам	67
шесдесет и осам	68
шесдесет и девет	69
седамдесет	70
седамдесет и један	71
седамдесет и два	72
седамдесет и три	73
седамдесет и четири	74
седамдесет и пет	75
седамдесет и шест	76
седамдесет и седам	77
седамдесет и осам	78
седамдесет и девет	79
осамдесет	80
осамдесет и један	81
осамдесет и два	82
осамдесет и три	83
осамдесет и четири	84
осамдесет и пет	85
осамдесет и шест	86
осамдесет и седам	87
осамдесет и осам	88
осамдесет и девет	89

И з г о в о р и .

БРОЈЕВИ.

деведесет	90
деведесет и један	91
деведесет и два	92
деведесет и три	93
деведесет и четири	94
деведесет и пет	95
деведесет и шест	96
деведесет и седам	97
деведесет и осам	98
деведесет и девет	99
сто	100
двије стотине	200
три стотине	300
четири стотине	400
пет стотина	500
шест стотина	600
седам стотина	700
осам стотина	800
девет стотина	900
хиљада	1000
двије хиљаде	2000
три хиљаде	3000
четири хиљаде	4000

БРОЈЕВИ.

И з г о в о р и .

И з г о в о р и.

БРОЈЕВИ.

пет хиљада	5000
шест хиљада	6000
седам хиљада	7000
осам хиљада	8000
девет хиљада	9000
десет хиљада	10000
дванадесет хиљада	20000
тридесет хиљада	30000
четрдесет хиљада	40000
петдесет хиљада	50000
шездесет хиљада	60000
седамдесет хиљада	70000
осамдесет хиљада	80000
деведесет хиљада	90000
сто хиљада	100000

Administrativno razdieljene vilajeta i pučanstva.

Sandžaci.	Okrugla.	Broj duša h:								
		muslo.	mada h.	na h za k p s t i u	pad.	krstj a.	čne c a h i s t o	je vre a h.	či ga d i h.	ukupno.
I Sarajevski.	Sarajevo, Fojnic, Visoko Kladanj Ro- gatica , Višegrad, Čajniče.	66800	19780	32300	1680	5400	126040			
II Travnički	Travnik, Jajce, Je- zero, Livno, Gla- moć.	53150	51806	51200	320	800	157276			
III Banjalučki	Banjaluka Gradiš- ka Drvena Tešanj.	31960	21300	134180	60	200	187700			
IV Bihački.	Bihać, Ostrožac, Brupa, Kostajnica, Pridor, Starimajdan Novoselo.	70800	6801	83400	85	410	161490			
V Zvornički.	Fuzla, Maglaj, Gra- dašao Bréka Bielji- na, Zvornik, Sre- brenica Vlasanien.	102230	36600	89380	—	1080	229290			
VI Novopazarski	Novipazar, Šiemicu, Priepolje, Novaya- roš, Plevje, Kolasić, Akova, Vasojević, Trgoviste Mitrovica	61150	—	79948	95	307	142000			
VII Mostarski	Mostar, Konjica Fo- ča Nevesinje Gacko Nikšić, Stolac, Bile- ki, Trebinje, Ljubu- žko, Piva.	56000	49217	101345	65	1340	207970			

Wknum 442170 m. 185504 k. z. 571756 k. i. 2305 i. 10437 c.

Dakle svega stanovnikah 1.211.772.